
Rumunistika na Univerzitě Karlově slaví 130. výročí

Rumunistika na Univerzitě Karlově slaví 130. výročí

9. 5. 2012; autor: [PhDr. Libuše Valentová, CSc.](#); rubrika: Věda na UK

Když v roce 1882 zakládal Jan Urban Jarník na Univerzitě Karlově rumunistiku, byla Praha teprve pátým evropským univerzitním městem, kde se tento filologický obor vyučoval. V současné době není rumunistika zastoupena na žádné jiné české univerzitě. Rumunsko se letos stalo čestným hostem 18. mezinárodního knižního veletrhu Svět knihy Praha 2012, proto odborníky z Filozofické fakulty UK najdete také mezi vystupujícími.

(ilustrační foto)

Rumunistika jako univerzitní obor má na Univerzitě Karlově tradici trvajících 130 let. Obor založil významný romanista Jan Urban Jarník v roce 1882 a Praha se tak stala pátým evropským univerzitním městem (po Petrohradu, Turínu, Budapešti a Vídni), kde se začala vyučovat rumunská filologie. Ve školním roce 1950/51 byla na Filozofické fakultě UK rumunistika zavedena jako samostatný studijní obor, jehož prvními vyučujícími se stali PhDr. Marie Kavková (vedla a reprezentovala obor celkem 30 let) a prof. J. Š. Kvapil (ten později působil na univerzitě v Olomouci). Od zmíněného roku se rumunistika stala na dlouhou dobu součástí katedry romanistiky FF UK, po organizačních změnách v roce 2011 přešla na nově vytvořenou katedru jihoslovanských a balkanistických studií.

Obor rumunistika není zastoupen na žádné jiné české univerzitě, neboť na Filozofické fakultě UJEP v Olomouci byl v 80. letech zrušen včetně knihovny a na Filozofické fakultě MU v Brně již řadu let není realizován a po odchodu dvou tamějších rumunistů do důchodu nemá pedagogy. Pražská rumunistika je současně i jediným vědeckovýzkumným pracovištěm tohoto oboru, který od 60. let není zastoupen ani v akademii věd. Pracovníci rumunistiky se kromě pedagogické činnosti věnují publikování výsledků své vědeckovýzkumné činnosti a pořádají mezinárodní konference a kolokvia (Rumunistika dnes, 2005; Mircea Eliade v evropském kontextu, 2008; *Podoby rumunské identity*, 2009.)

V současné době lze rumunistiku studovat v rámci oboru *Jihovýchodoevropská studia*. Studium je koncipováno jako bakalářské a navazující magisterské. Obor je otevřen každoročně pro nové zájemce. V rámci oboru mají studenti rumunštiny možnost zvolit si jako doplňující jazyk některý z jazyků areálu (slovinština, srbština, chorvatština, bulharština, albánština). Učební plán rumunštiny zahrnuje fonetiku, normativní mluvnici, lexikologii, rumunské reálie a dějiny, přehled vývoje rumunské literatury a několik výběrových přednášek a seminářů (umělecký překlad, stylistika aj.). Praktické jazykové kurzy vedou rumunští lektori, působící na FF UK nepřetržitě od poloviny 60. let v rámci česko-rumunské mezistátní dohody.

Obor rovněž nabízí volné kurzy rumunštiny (pro začátečníky a pokročilé), v poslední době stále hojněji navštěvované nejen studenty FF UK, ale i z dalších fakult UK. Na oboru je možno zajistit organizování jazykových zkoušek na různých úrovních (např. pro pracovníky Ministerstva zahraničních věcí ČR), pracovníci oboru připravují rovněž státní zkoušky z rumunštiny na Jazykové škole hlavního města Prahy. Rumunistika na FF UK je jediným pracovištěm v ČR, na němž je možné školit doktorandy.

Absolventi studia se uplatňují především jako tlumočníci, překladatelé, v cestovním ruchu a v zahraničních službách ČR. Posluchači mohou na základě vlastního uvážení rozšířit své studium o pedagogickou kvalifikaci a působit jako učitelé.

Od 60. let udržují představitelé oboru styky s rumunskými univerzitami, především s filologickými fakultami v Bukurešti, Kluži, Jasech a Timișoare. Od konce 80. se podařilo navázat plodné pracovní kontakty a uskutečnit výměny s obdobnými rumunistickými pracovišti v Padově, Udine, Paříži, Krakově, Poznani a Kišiněvě. I po rozdělení Československa pokračujeme ve spolupráci s rumunistikou na FF Komenského univerzity v Bratislavě (účast na konferencích, výměna publikací).

V letech 1998–2004 jsme se zúčastnili dvou sérií mezinárodního projektu CEEPUS koordinovaného Univerzitou Babeș-Bolyai v Kluži. Díky tomuto projektu se uskutečnily pedagogicky prospěšné výměny několika desítek studentů a učitelů rumunistiky mezi univerzitami v Kluži, Praze, Bratislavě, Krakově, Tarnowě a Ljublaně. V současné době máme smlouvu ERASMUS s Bukurešťskou univerzitou.

Od roku 1991 se pražská rumunistika stala základnou znovuobnovené Česko-rumunské společnosti, nevládní občanské organizace podporující vzájemné styky a poznávání Rumunska. Doc. Felix, dr. Našinec a dr. Valentová působí jako členové jejího výboru, organizují přednášky rumunských odborníků, diskusní setkání, promítání dokumentů a celovečerních filmů, návštěvy výstav a folklorních představení.

Dvakrát ročně publikují *Zpravodaj Česko-rumunské společnosti* a s finančním příspěvkem MZV ČR vydávají *Knižnici Česko-rumunské společnosti*, v níž během let 1997–2011 vyšlo celkem 19 publikací s tematikou česko-rumunských vztahů. V současné době asi stovacetičlenná Česko-rumunská společnost spolupracuje s velvyslanectvím Rumunska v Praze, s Rumunským kulturním institutem, s Českým centrem v Bukurešti a se Slovensko-rumunskou kulturní společností v Bratislavě.

Představitelé oboru vykonávají rovněž poradenskou činnost (tlumočení, překlady, kontakty s rumunskými institucemi) pro média, zastupitelské orgány, Policii ČR, Červený kříž aj.

Svět knihy 2012 – 17. 5. 2012, 14:20 - 15:50

130 let od zavedení studia rumunštiny na Univerzitě Karlově – přednáška

Doc. PhDr. Jiří Felix, CSc.: „Češi a rumunština“, PhDr. Libuše Valentová, CSc.: „Překlady z rumunské literatury do češtiny“, PhDr. Jiří Našinec: „Rumunský literární exil“, PhDr. Libuše Vajdová, CSc.: „Tradice české a slovenské rumunistiky“.

Moderuje: Libuše Valentová.

Rumunský kulturní institut v Praze, Česko-rumunská společnost

Kde: *LITERÁRNÍ SÁL, Pravé křídlo*